

RAADSELEN

29 april 1960

Goedenavond, vrienden.

Aan het begin van deze avond wijs ik u erop, dat wij niet onfeilbaar of alwetend zijn. Vóór ik ons onderwerp begin, wil ik u allereerst duidelijk maken, waarom ik het aansnijd. De komende week is vol van heldenherdenkingen enz. Wij zien in de komende tijd de herdenking van de gevallen en van de bevrijding. Ook zien wij deze dagen weer de bijeenkomst in de Wessacvallei tegemoet. Men zou kunnen zeggen, dat in deze dagen, het verleden met het heden huwt. Daarom heb ik als onderwerp gekozen:

RAADSELEN

Er zijn vele raadselen in deze wereld. Daaronder mogen wij ongetwijfeld rekenen het werken en bestaan van de Witte Broederschap. Daarnaast zien wij ook raadselen in het gedrag van de mensen, in het typisch onbegrip dat zij tonen voor de betekenis van deze tijd. Iets, wat m.i. voor elke ernstige beschouwer toch onmiddellijk duidelijk moet zijn.

Gaarne wil ik u een paar punten noemen. Allereerst wijs ik op de komende herdenking van de bevrijding. Wij allen weten, dat de tijd, die Nederland onder Duitse bezetting door moest maken, allesbehalve prettig was. Wij weten, dat er vele wreedheden zijn begaan. Wij allen weten echter ook, dat na deze tijd een werkelijk snelle en goede opbouw mogelijk was, zodat niet alleen Nederland, maar ook bv. West-Duitsland, hun levenspeil wisten te verheffen boven het vóór de oorlog in deze landen bestaande levenspeil. Typisch is, dat juist bij de herdenking van het verleden niet alleen een trots kenbaar wordt over het bereikte, maar ook een stem van haat. Er zijn zoveel mensen gevallen aan alle kanten en aan alle fronten. Is het nu zo belangrijk er steeds weer op te wijzen aan welke kant iemand gesneuveld is? Is het niet belangrijker je af te vragen waarom en waardoor deze mensen gestorven zijn? Juist in een tijd als deze, met zijn steeds snellere en haast onophoudbare ontwikkelingen, is het zaaks de achtergronden te bezien, je op de essence van het vroegere gebeuren te bezinnen.

Indien ik dit doe, dan blijkt mij in de eerste plaats, dat eigen waan, miskenning van anderen, verachting van handelen, en denken dat die anderen de oorzaken zijn geweest voor de grote wereldoorlogen die de laatste 100 jaren de wereld hebben geteisterd. Het lijkt mij onnodig er over te blijven redetwisten of Hitler de agressor is geweest en of men hem deze agressie gemakkelijk heeft gemaakt. Volgens de geschiedenis zijn beide feiten zonder twijfel vaststelbaar. De oorzaak van al deze gebeurtenissen ligt veel verder in het verleden. Vóór het jaar 1900 zien wij de eerste oorzaken reeds door de moeilijkheden die men Duitsland in de weg legt, wanneer het koloniën verlangt en tracht bepaalde gebieden te koloniseren. Daarvoor ligt de oorzaak weer in de traagheid van de burgers, die een tijdlang mede een stem hadden in de tactiek van de Duitse regering. Indien je al deze tendensen nagaat, blijkt, dat reeds rond 1860 condities werden geschapen die een eerste wereldoorlog en het komen van een Hitler haast onvermijdelijk maakten. De bron ligt altijd in een ver verleden.

Op dezelfde wijze worden in het heden de omstandigheden en condities vastgelegd die de toekomst gaan bepalen. Ik moet altijd even glimlachen, wanneer ik hoor spreken over de onvermijdelijk komende grote conflicten tussen de USA en Rusland. Men realiseert zich klaarblijkelijk nog niet, dat beide landen - ongeacht hun grote geschillen - beiden tot het blanke ras behoren. Men vergeet dan maar liever, dat in Azië aan de grenzen van Rusland een rijk ligt met 700.000.000 mensen, dat, zodra het mee kan doen in de atoomrace, er over zal denken de gehele wereld - ook Rusland - voor zich te veroveren. De zonen van Han zijn trots en zien zich ook heden weer als de beschaafde, de sterkste mensen ter wereld. De verachting die stelselmatig hier voor alle andere rassen en volkeren wordt gekweekt, zou eenzelfde haat en strijd kunnen doen losbranden als deze die in 1940 Europa heeft verwoest, maar de strijd zou zich dan over heel de wereld verspreiden.

Raadselen. Waarom beseft men dit niet? Raadsel ook, waarom steeds maar weer wordt toegelaten dat allerhande dwaasheden worden begaan. Het is mij bv. een raadsel waarom men

niet tot een meer reële en nuchtere staatsvoering terugkeert. Zoals het een raadsel is waarom de steeds meer verdwijnende geestelijke impulsen gelijkelijk verdwijnen met de behoefte zelf te leven, eigen meester te zijn, en voor zijn daden en leven ook zelf de verantwoording te dragen. Het grote raadsel waarover ik het eerst sprak - het raadsel van de Witte Broederschap - geeft ons in zekere zin een antwoord, waarmee wij alle andere raadselen op deze wereld kunnen ontsluiëren.

Men vraagt ons wel: "Wat is dan die Witte Broederschap?" Kort gezegd, dit is een groep van geesten en van mensen in de stof, van wezens met groter en minder groot geestelijk bereiken, die gezamenlijk trachten deze wereld tot bewustwording te brengen. Deze groepering treedt in de gebeurtenissen op deze wereld weinig of niet op de voorgrond. Wij horen zeer weinig over het werk van haar gezondenen en haar ingewijden. Deze groep kent de werkelijke toestanden op deze wereld en weet deze te manipuleren. Zij gaat daarbij uit van het algemene geestelijke welzijn, waarvoor de eenling en desnoods zelf een volk zal moeten lijden. Stel nu, dat u zelf in de plaats zou staan van degenen die deze Broederschap leiden. Dan zou u zien, hoe de westerse wereld, hoe de blanke rassen van deze aarde, tegen elkaar verdeeld zijn. U zou vaststellen, dat zij, die toch een groot geestelijk erfdeel voor deze aarde bewaren, door onderlinge haat worden aangetast en aangevreten, tot zij haast onvermijdelijk ten onder moeten gaan.

Wat zou u in een dergelijk geval doen? Zou u misschien een derde partij begunstigen, opdat deze tot een zo geduchte vijand voor beide blanke kampen wordt, dat zij hierdoor er toe komen hun onderlinge geschillen te vergeten? Wanneer u zou zien, hoe men voortdurend zijn verantwoordelijkheden terzijde tracht te schuiven, zou u dan niet trachten een situatie te scheppen, waarbij het gevaarlijk en nadelig wordt eigen verantwoordelijkheid af te wentelen?

Zou u niet trachten te komen tot een toestand, waarbij de enige mogelijkheid voor een mens om iets te behouden of te bereiken, juist gelegen is in het aanvaarden en dragen van verantwoordelijkheid?

Dit alles dient stoffelijk te gebeuren. Wij kunnen niet verwachten, dat geestelijke impulsen alleen voldoende zullen zijn om deze wereld in de juiste banen te leiden. Zo vele mensen zijn ongevoelig voor geestelijke invloeden, of te laks om haar aansporingen te volgen, daarvoor ook is ingrijpen van de geest te weinig dwingend. De Witte Broederschap behoort tot de Lichtgeesten. Zoals de Lichtgeest is het ook haar verboden onmiddellijk en direct in te grijpen in de vrije wil van de mens. Zij mag trachten de condities te scheppen, waardoor de vrije wil van de mens op de juiste wijze kan worden gericht, maar zij mag niet onmiddellijk de vrijheid van leven en willen van de mens aantasten.

Als je in zo'n situatie zou zitten, zou je jezelf verder af gaan vragen: waarmee heb je eigenlijk te maken in je werk....? Dan kom je tot vreemde conclusies. Wij vinden op het ogenblik in Duitsland - maar ook in Amerika - incarnaties van vroegere Samurai, mensen dus uit het oude rijk van de Rijzende Zon. Wij vinden in Europa, maar ook in het zuiden van Afrika - zelfs in Brazilië - vele entiteiten, die incarneerden uit de tijd van de Vikings, de edelen, tot ongeveer het jaar 1000. Ook hier weer dus typisch mensen met een voorgeschiedenis van hardheid en een zekere strijd lust. Wanneer deze incarnaties overal hand over hand toe blijven nemen, zal het aantal ten opzichte van de gehele wereldbevolking niet veel zijn. Maar wij hebben in de geschiedenis geleerd - en kunnen nu nog zien - dat kleine pressiegroepen, die vastberaden zijn en zich op willen offeren, de kosten niet tellend om zo een doel te bereiken, steeds weer gezag winnen over - en de meerderen blijven van - grote menigten.

Het is logisch te veronderstellen, dat in de komende jaren een steeds sterkere drang van kleine groepen op zal treden die bijna gewelddadig is, hoewel zij toch aan een bepaalde code gebonden blijven. Laat ons niet vergeten, dat bij de Vikings bv. een oude boordcode bestond: zodra zij zich bij een jarl, een kapitein, hadden gemeld, waren zij verplicht voor hun medeschepelingen op te komen, ongeacht de gevolgen die dit voor henzelf zou hebben. Zij waren aan boord verplicht absolute gehoorzaamheid te tonen aan hun leider. Zij bezaten zekere rechten in de raad der schepelingen, maar waren dan ook geheel aan de besluiten van die raad en de gezagvoerder gebonden. Er bestonden zelfs ongeschreven gedragsregels, die uitmaakten wie en in welke volgorde aan boord men recht had op voedsel, drank en rust. Eveneens was door dit gewoonterecht bepaald, wie een bepaalde buit voor zich op kon eisen en wie niet. Zelfs werd door dit gewoonterecht bepaald, wie zich op zou moeten offeren wanneer het schip, de kostbare

draak, in gevaar kwam en iemand aan wal achter moest blijven om een ongehinderde afvaart mogelijk te maken. Wat de Samurai betreft: over de regels van het bushido heeft u in de laatste oorlog wel genoeg vernomen. Ook deze reeks van gebruiken en voorschriften bepaalde het leven van de enkeling en zijn mogelijkheden binnen de gemeenschap zeer nauwkeurig. Hieruit kon men leren, wat men wel en wat men niet mocht doen, bezitten, hoe men diende te handelen, welke houding men diende in te nemen tegenover luxe, geld etc.

Wij hebben dus te maken met kleine minderheden, die overal op de wereld sterker worden. Zij zijn reeds door vroegere levens voorbestemd tot strijdlust en het aanvaarden van een sterke discipline. Ook zelfopoffering voor een bepaald doel behoort tot een geestelijke voorschooling van degenen die van deze groepen deel uitmaken. Een grote bond als de Witte Broederschap, die de mensen niet mag dwingen, maar wel hen kan leiden in de juiste richting, zal hoofdzakelijk gaan werken via deze groepen. Je kunt de mensen niet zo gemakkelijk in beweging krijgen, ook wanneer dit toch hoogst noodzakelijk is. Voorbeeld: een kudde in de Far-West is niet gemakkelijk aan het lopen te brengen, zeker niet in snel tempo. Wel kan men dit met enkele koeien zonder meer doen, maar daarmee oefent men weinig invloed uit op de kudde. Indien men echter lawaai maakt en de kudde doet schrikken, komt zij zelf in beweging en zij laat zich heel wat gemakkelijker leiden, tenzij de kudde op hol slaat, waarvoor men dan ook wel oppast.

De veranderingen die de wereld in de laatste jaren vertoont, de redding van staatslieden, die men wil doden en die volgens menselijke inzichten hun leven eigenlijk al verbeurd hebben, het vallen en sterven van vele staatslieden, die het goed menen en niets dan goede bedoelingen koesteren, zou uit het voorgaande kunnen worden verklaard. Het is voor alles noodzakelijk, dat de massa weer in beweging komt. Wanneer dit niet zachtzinnig bereikt kan worden, zal men desnoods gebruik maken van schrikwekkende explosies en gevaren. In ieder geval dient men er zorg voor te dragen, dat degenen die zich tegen een verandering in de massa, of een plotselinge en onverklaarbare verandering van koers door die massa zouden verzetten, zoveel mogelijk worden uitgeschakeld.

Wanneer u in de huidige wereldpolitiek en wereldeconomie steeds weer voor onverklaarbare feiten, voor raadselen komt te staan, is het dienstig deze sleutel eens toe te passen. Stel, dat achter dit alles de drijfveer is: het in beweging brengen van de lusteloze massa. U zult versteld staan van het resultaat van deze beschouwing. Allerlei schijnbaar tegenstrijdige gebeurtenissen blijken nu opeens een gezamenlijk doel te hebben en eenzelfde invloed op de mensheid te hebben. Zo is er ook een oplossing voor het probleem van toenemende geestelijke lauwheid, het steeds meer afschuiven van verantwoordelijkheid etc. Om tot een resultaat te kunnen komen, dient ook hier strijd te worden veroorzaakt, een toenemende onzekerheid te worden opgewekt.

Dit zien wij het sterkst, wanneer wij zien naar de kerken op deze wereld. In sommige landen zegt men reeds nu: "Even doorbouwen en wij hebben in onze stad - in ons land - meer kerken dan ware gelovigen". Helaas is dit maar al te waar. Toch zal de aandachtige beschouwer zien, dat de kerken worden gestimuleerd tot activiteit. Enerzijds wordt de geestelijkheid vaak van bovenaf een steeds strijdvaardiger houding opgelegd, anderzijds vinden de geestelijken en de kerken een steeds sterker wordende weerstand, die hen de gezapige en gewende uitoefeningen van gezag steeds moeilijker maakt. Het gevolg hiervan zal zijn, dat de kerken uit hun sluimeringen worden wakker geschud en zich werkelijk gaan reformeren. Men komt dan tot een nieuwe en verbeterde vorm van werkelijk geloofsbeleving. Dit houdt in, dat velen in de massa die nu nog niet rijp zijn voor een verdere esoterische ontwikkeling een nieuwe en betere steun zullen kunnen vinden en een nieuw en intens geloof zullen ervaren.

Ga nog een stap verder. Daar vinden wij de esoterici en filosofen, die zich in deze dagen hoofdzakelijk met stellingen bezig plegen te houden, doch bij wie de praktijk moeizaam achter de inhoud van het geestelijk geleerde aanhinkt. Wanneer je een geleerde die een groot lab heeft, waarin hij theoretische onderzoekingen doet, dreigt dit lab te ontnemen, wanneer hij niet binnen korte tijd iets, wat bijvoorbeeld voor de industrie bruikbaar is, tot stand brengt, is de kans groot dat hij alle theoretische kennis zal gaan gebruiken om een praktisch bruikbaar en ook voor niet-geleerden belangrijk resultaat te verkrijgen. Hij zal zelf daarmee niet tevreden zijn, maar zal dit zo goed mogelijk doen om niet de mogelijkheid tot verdere proeven en ontdekkingen prijs te moeten geven.

Vele esoterici zien zich in deze tijd geconfronteerd met de vraag: "Kan ik in deze maatschappij als mens bestaan en toch verder gaan op mijn pad van innerlijke bewustwording en filosofie?" Het antwoord is voor haast allen: Dit is haast niet meer mogelijk, alleen wanneer wij onze esoterie praktisch mee kunnen laten tellen in het dagelijkse leven, en wanneer wij daaruit krachten of nut kunnen trekken, zal het ons mogelijk zijn als mens te blijven leven en toch op onze weg verder te gaan. Het gevolg is, dat degenen die niet in staat blijken tot een praktisch gebruik van hun esoterie te komen, meer en meer versuffen en uiteindelijk geestelijk tot stilstand komen. Voor hen is er geen sprake meer van verdere ontwikkelingen, maar een langzaam overgaan tot alledaagsheid. Degenen, die, geprikkeld door de eisen die de wereld stelt, kunnen komen tot een praktisch gebruik van de bereikte esoterische inhoud van hun wezen, van hun vermogens, denkbeelden en stellingen, zullen als daadwerkelijke factoren in de wereld voor anderen een grote betekenis hebben, terwijl zij voor zich de mogelijkheid handhaven geestelijk steeds verder te gaan.

U ziet, dat al de antwoorden praktisch zijn. Ik noemde mijn onderwerp: "Raadselen". Misschien vraagt u zich nog steeds af, waar deze raadselen dan in feite schuilen. Ik zal het u zeggen: in de mens zelf, in het feit, dat de mensen al deze dingen nog niet voldoende beseffen, ofschoon zij voor iedereen zichtbaar zijn. Voor deze werkelijk bestaande waarden is er maar weinig belangstelling. Maar wanneer ik u ga praten over een komende wereldramp, is uw belangstelling onmiddellijk geboeid. Wanneer ik u voorspel, dat er een nieuwe wereldoorlog gaat komen, dan beeft u op uw stoel en komt de volgende maal zeker terug in de hoop meerdere gegevens van mij te horen en uzelf zo te kunnen terugtrekken op een van de veilig blijvende plekjes, wanneer het eenmaal zover komt. Maar wanneer wij u spreken over belangrijker onderwerpen als het esoterische denken en de levende God, dan vindt men het al snel te zwaar. In het eerste geval laat men gaarne een uur onbegrepen woorden over zich heen gaan in de hoop enkele voor het Ik belangrijke woorden te zullen horen. Maar indien de sensatie niet aanwezig is, eist men, dat al het gesprokene voor het Ik begrijpelijk en interessant is en vraagt men verder niet, wat de achtergrond en betekenis van de lezingen werkelijk is.

Nu is het u misschien duidelijker: het raadsel ligt zeer uitdrukkelijk in de houding van de doorsneemens. Ook dit raadsel zouden wij op moeten kunnen lossen. Stellen wij het als een vraag: waarom is de mensheid in deze laatste jaren geestelijk - en ook stoffelijk - zo ontzettend laks? Waarom is zij zo gezapig? Ik geloof, dat het verschil tussen de periode achter u en de periode vóór u kan worden vergeleken met het verschil tussen winter en lente. U weet het: zodra de lente zich aankondigt, krijgt u last van voorjaarsmoeheid. Ik zou willen stellen, dat een zeer groot deel van de mensheid onder een dergelijke geestelijke moeheid lijdt. Men ziet de tekenen van een nieuwe tijd. Overal zijn mogelijkheden tot grotere welvaart. Het leven is zoveel gemakkelijker geworden, zodat men de werkelijk belangrijke zorgen opzij kan zetten en zich kan koesteren in het voorjaarszonnetje van een toch werkelijk niet zo heel slechte wereld. Daardoor wordt de mens geestelijk moe. Met zijn denkbeelden nog in het verleden, met zijn stoffelijke gebruiken niet geheel aangepast aan de verschijnselen van het heden, kan hij de vernieuwingen, die zichtbaar worden, niet verwerken.

Het verschil dat voor de mensheid in de laatste 60 jaren is ontstaan, is zó groot, dat de doorsnee mens dit niet kan verwerken. Hier ligt de sleutel tot het ontraadselen van alle ergerlijke lauwheid, onverschilligheid, lusteloosheid, onzekerheid. Wij kunnen stellen - gezien de optredende moeheid - dat een middel aan de mensheid moet worden toegediend, dat, zoals met bepaalde hoeveelheden vitamines, de voorjaarsmoeheid en de lusteloosheid verdrijft. Maar wat je als geestelijke vitamine moet gebruiken, kun je niet inspuiten, of in tabletvorm ingeven. Je weet, dat dergelijke prikkels voort moeten komen uit het eigen beleven, dat op het ogenblik het meest geschokt wordt door het onverwachte en onbegrijpelijke. Het gevolg is, dat, om deze geestelijke vermoeidheid te bestrijden, een groep als de Witte Broederschap zal moeten overwegen, op welke wijze men de mensheid een schok kan toedienen. Alleen door schokkende gebeurtenissen is het mogelijk de mensheid uit haar lauwheid te doen ontwaken en de massa opnieuw in beweging te brengen.

Daarvoor zouden misschien bepaalde wonderen wel aanvaardbaar zijn. Maar waar er op deze wereld zoveel vreemde dingen wetenschappelijk kunnen worden geschapen en men aan het zonderlinge wel gewoon geworden is, zou een echt wonder waarschijnlijk verworpen tot een oorzaak van nieuw geloof, of een kopje in de krant. Van een werkelijk wonder mogen wij dus

niet te veel verwachten. Het blijkt ons, dat wij veel meer kunnen verwachten van suggestieve invloeden. Het is niet de vraag, wat er werkelijk gebeurt, maar eerder, wat de mens hoopt of vreest, wat zal gaan gebeuren, wat belangrijk zal zijn. Wij kunnen dan ook verwachten, dat op de publieke opinie aanvallen zullen worden gedaan van allerhande aard. De aanvallen zullen niet altijd van prettige aard kunnen zijn. Vooral voor degenen die het zo goed bedoelen, worden dergelijke aanvallen vaak pijnlijk. Zij weten immers nog niet, hoe zij zich in feite moeten gedragen en hoe zich tot het publiek moeten wenden.

Ik denk daarbij bv. aan een instelling als de B.B. Op zich is dit een zeer nuttige instelling. Zelfs wanneer zij nooit in actie zou komen - buiten enkele kleinere rampen - is haar bestaan al nuttig. Maar deze organisatie doet een beroep op vrijwilligers. Zij vraagt offers van tijd en vrijheid, vergt discipline. Hiertoe is men niet altijd geneigd, omdat men het nut niet helemaal inziet. Dit komt onder meer door het feit, dat de mens de nadruk over het algemeen verkeerd legt. Men bouwt zo een organisatie op: "om de mensheid te redden, wanneer er atoombommen vallen". Men realiseert zich klaarblijkelijk niet, dat, wanneer er twee van deze bommen in Nederland vallen, er praktisch geen enkele ploeg B.B. overblijft die daar nog iets in kan doen. Indien men uitgaat van dergelijke hypothesen en van de oorlogshandelingen in het verleden, legt men dus voor het publiek de nadruk geheel verkeerd. Zowel in paraatheid als propaganda zou de nadruk op de mogelijkheden van nu moeten worden gelegd. Haar optreden bij de overstroming in Noord Amsterdam heeft deze instelling ongetwijfeld meer populariteit en zelfs leden bezorgd dan alle films over oorlog en gevaar.

Ik zou u meerdere voorbeelden kunnen geven van de valse benaderingen van medemensen en de vreemde wijze, waarop men in deze tijd op vele plaatsen over die mensen schijnt te denken. Er zijn partijen in Nederland die het met elkaar eens schijnen te zijn, dat men dient over te gaan tot ingrijpende bezuinigingen bij het bestuur. Aan alle kanten moet de zaak goedkoper worden. Toch horen wij deze zelfde partijen tot het volk spreken en vele eisen stellen, die van de gemeenschap veel - niet beschikbare - gelden zouden vorderen. De één manipuleert met de behoefte van de boeren aan meer steun, de ander met de noodzaak in elk dorp sportvelden en zwembaden op te richten, terwijl een derde partij - ondanks haar spaarzaamheid - verkondigt dat de huidige kinderbijslag niet voldoende is en ook de steun aan ouden van dagen moet worden uitgebreid. Toch voeren allen bezuiniging in hun vaan en zegt niemand onder hen, waar dan wel de nodige gelden voor de meeste verbeteringen vandaan zouden moeten komen. Alles behalve reëel. Het lijkt natuurlijk heel aardig, zoals de propaganda met luchtoorlog en atoombommen voor die B.B. heel aardig lijkt. Maar kan men op deze wijze de mensen iets zeggen? Kan men hen werkelijk treffen met dergelijke argumenten? Men meent klaarblijkelijk van wel.

In het eerste geval speculeert men op de angst van de mens, in het tweede geval op de hebzucht, het verlangen van de gemeenschap iets voor niets te krijgen. In geen van de twee geciteerde gevallen zal men in staat zijn de praktische mogelijkheid van het gebruikte argument geheel aan te tonen. Een oorlog schijnt - gezien de moderne wapens - de doorsnee mens een onvermijdelijk doodvonnis toe. Hij maakt zich niet druk met een verweer tegen een dergelijk gebeuren. Vandaar, dat een praktisch optreden van de B.B. in Amsterdam-Noord voor velen haar nut duidelijker aantoonde en meer bijdraagt tot haar populariteit dan alle demonstraties met brandende huisjes en spectaculaire reddingen.

Politiek meen ik, dat één enkele reële behoefte, die inderdaad geheel kan worden verwerkelijkt zonder méér van de mens te eisen, voor een politieke partij meer populariteit en gezag zal betekenen, dan alle toch niet gans te verwerkelijke eisen, waarmee men overigens in vele gevallen bovendien het eigen beginselprogramma schijnt te verloochenen. De mensen zijn niet zo dom meer, dat zij zich op deze wijze laten bedriegen. Men is in de politiek niet reëel. Niet reëel in de vele advertenties, niet reëel ook in zijn houding tegenover de zender Veronica. Ja, ja, ook hiervan hebben wij al gehoord, want haar feitelijke uitzendingen hebben al heel wat stof op doen waaien in bepaalde kringen. Nu vindt u misschien mijn bemoeiing met dit verschijnsel vreemd. Maar ik vraag u, waarom zou Nederland geen reclame in de omroep brengen, wanneer er gemiddeld per dag - afgaande op de schattingen, die wij zo hier en daar hebben kunnen aflezen - ongeveer 45 minuten wordt besteed aan reclame voor kerken, politieke partijen en vakverbonden. Dit is dan wel reclame voor instellingen, maar reclame blijft het. Ik zie niet in, waarom deze instellingen wél reclame kunnen maken door de radio, waarom de omroepmaatschappijen wél hun tochten - tegen betaling - per autobus en haar voorstellingen -

eveneens voor een ieder tegen betaling toegankelijk - aan zouden mogen bevelen, terwijl anderzijds een organisator van reizen, die geen omroepvereniging is, of de maker van een sigarettenmerk dit niet zouden mogen doen.

Is ook dit alles voor u een raadsel? Ik zal trachten ook hier mijn oplossing te geven. Daarmee meen ik dan, dat ik op dit terrein voldoende voorbeelden te hebben gegeven. De mens van heden is zozeer gewend naar het grote te zien, dat hij het kleine eenvoudigweg over het hoofd ziet. Men verliest zijn begrip voor verhoudingen, omdat men geheel de dag bloot staat aan propaganda voor waarden uit de gehele wereld en elke dag weer de godsdienstige, politieke en andere problemen van haast geheel de wereld thuis krijgt bezorgd. Men meent daarom aan het kleine voorbij te kunnen gaan. De doorsnee mens leeft geestelijk en uiterlijk gezien ook vaak zedelijk ver boven zijn krachten. Ook financieel leeft menigeen boven zijn middelen. De oorzaak is gelegen in het feit, dat men geen flauw idee meer heeft voor de werkelijke betekenis en de werkelijke waarden van het ogenblik. Zolang een begrip voor wat op dit ogenblik, voor de waarde van hetgeen juist nu kan worden bereikt en de belangrijkheid van het heden voor de toekomst, te zeer over het hoofd wordt gezien, zullen de mensen ongeldige wissels op de toekomst blijven trekken en geestelijk zowel als stoffelijk de vooruitgang in gevaar blijven brengen. Een groep als de Witte Broederschap zal daarom trachten gebeurtenissen te veroorzaken, die de factoren in het heden boven alles belangrijk maken. Alleen op deze wijze kan de mens, door schande en schade, leren, wat wel en wat geen betekenis heeft in deze dagen. Alleen op deze wijze kan men dromen vervangen door een begrip van realiteit. Hiermede besluit ik dan het eerste deel van mijn betoog, waarin ik heb getracht enkele meer stoffelijke kenbare raadselen met u te peilen.

Er zijn ook geestelijke raadselen. Ik denk hierbij aan het steeds sterker voorkomen van dromen en visioenen, die zich herhalen, aan een steeds meer voorkomen van de onbewuste vooruitschouw, de steeds sterker optredende emoties en gevoelens, die in de werkelijkheid geen enkele rechtvaardiging vinden. Er moeten ook hier factoren werkzaam zijn, die op een of andere wijze met de mensheid van heden samenhangen. De mens, die in de gebeurtenissen van het dagelijkse leven steeds minder interesse heeft, zal geestelijke invloeden ongetwijfeld steeds sterker gaan ontvangen. Hij zal dus gemakkelijker dan anderen een visioen krijgen. Zeer waarschijnlijk zal hij aan de betekenis daarvan ook minder aandacht besteden dan een ander zou doen. Het gevolg is, dat de visioenen in deze dagen meer voorkomen dan ooit, terwijl gelijktijdig de betekenis, die men er aan hecht, minder is dan ooit in de geschiedenis.

Het opeens en zonder reden optreden van bepaalde emoties en gevoelens al evenzeer. Wanneer men vroeger in contact kwam met geestelijke invloeden - ook al kende men deze niet - dan reageerde men onmiddellijk erop. Men stelde vast, dat hier iets was, dat zonder reden droevig, angstig, koud, of huiverig maakte. Of men stelde vast: "Het is hier warm en zonnig, ook al zie ik geen zon. Ik koester mij in deze warmte en zal trachten hier een tijdje te blijven, ook al is de omgeving niet wat ik voor mijzelf meen te kunnen verwachten". Tegenwoordig is het anders. Men ziet naar de stoffelijke maatstaven en schuift dergelijke gevoelens zoveel mogelijk opzij. Mede door het wegdringen van dergelijke verschijnselen begrijpt de mens in deze dagen niet meer, hoe groot het aantal hem omringende geestelijke invloeden eigenlijk is. Hij begrijpt niet meer, hoe groot het aantal geestelijke raadgevers, dat de mensheid ter beschikking staat, wel is.

Men beseft ook te weinig, hoe instabiel in deze dagen de tijdsfactor is als maatstaf. De mens heeft geen middelen om deze geheel juist, en nauwkeurig te bepalen. Het feit is, dat men met een variabele tijd te maken heeft, die, al is het maar met enkele microseconden per dag, zich wijzigt. Ook kleine en voorbijgaande wijzigingen van de zwaartekracht worden over het hoofd gezien. Ik noem deze laatste meer stoffelijke waarden hier, omdat zij niet in de eerste plaats zuiver stoffelijk zijn, maar voortkomen uit het feit, dat de zon met haar trabanten, de planeten, in een nieuw deel van de hemel binnen dringt, waarin de veldverhoudingen anders zijn en ook de kleinste stofdelen, in andere, dan de tot nu toe ontmoete stromingen, in de richting van de zon zullen kunnen stromen. Al deze dingen hebben een invloed op de mens. Om aan ernstige gevolgen hiervan te ontkomen en de kracht te vinden dit alles te overwinnen, zou hij zich moeten richten op een geestelijk doel dat hem door innerlijke kracht de stabiliteit verleent, die zuiver stoffelijk niet voldoende meer te vinden is.

Dit laatste brengt ons tot een paar punten van meer persoonlijke aard, die wel niet onder de titel van het onderwerp zijn onder te brengen, maar die ik aan het voorgaande toch gaarne zou verbinden.

De eerste vraag is een gebruikelijke: hoe kan ik onder deze omstandigheden innerlijk en geestelijk beter worden? Deze vraag is vaak gesteld. Wij hebben er dan ook reeds enkele malen een antwoord op gegeven, maar in verband met het voorgaande zou daarbij nog moeten worden gezegd: de mens kan innerlijk en geestelijk alleen beter worden, wanneer hij niet slechts eerlijk tegen zichzelf en zo eerlijk mogelijk tegenover de wereld is, maar ook in zich zoekt naar kracht en Licht, en leert zijn sentimenten in zich te gebruiken naast de rede. Elke mens heeft de middelen om zo tot geestelijke bewustwording te komen.

Praktisch voorbeeld: je bemerkt op een gegeven ogenblik, dat je geestelijk tekort schiet, doch niet kunt bepalen waarom. U zult de oorzaak van dit geestelijk niet juist functioneren ook moeilijk kunnen achterhalen. Dit uit zich stoffelijk in ongedurigheid, het doen van niet gerechtvaardigde verwijten aan anderen, ergernis zonder dat hiervoor werkelijke redenen aanwezig zijn. De bestrijding vergt in de eerste plaats rust, niet zozeer stoffelijke rust, maar geestelijke rust. Wanneer je overladen bent met geestelijk studiemateriaal, leg het dan eens een tijdje terzijde. In de tweede plaats moet je trachten niet hoogdravend te denken, maar je toch gelijktijdig te realiseren, dat er in jou meer krachten schuilen dan iemand kan vermoeden. Wees zo sterk mogelijk je bewust van die kracht en bedenk steeds weer, dat je door die kracht geestelijk sterk bent. Dan zal je ontdekken, dat veel van de vermoeidheid, prikkelbaarheid en ongedurigheid hierdoor verdwijnt.

Ten derde dient u zich te realiseren dat het niet belangrijk is, of u eens een keertje twist, eens een keer prikkelbaar bent, maar alleen, dat u hierdoor niemand werkelijk schaadt. Bestrijd niet het verschijnsel zelf, maar tracht de mentaliteit te veranderen, die het verschijnsel als wapen tegen anderen wenst te richten. Dan zult u ontdekken, dat uw uitbarstingen nog wel voorkomen, maar van kortere duur en van minder ernstige gevolgen zijn. Ook zult u ontdekken, dat de prikkelbaarheid van meer voorbijgaande aard is, zodat zij eerder als gevolg heeft een stekelige opmerking, dan een werkelijk je gekrenkt gevoelen. Het is opvallend, hoe een bewustzijn van de innerlijke kracht, plus een uitrusten van een te hoogdravend geestelijk zoeken, de mens in de goede richting kunnen brengen.

Verder nog deze opmerking. Elke mens kan werkelijk harmonisch zijn met elke mens, wanneer hij voor een ogenblik zijn eigen persoonlijkheid - of delen daarvan - kan onderdrukken. In harmonie leven met anderen is dus voor ons noodzakelijk, of willen wij met of door anderen werkelijk iets bereiken, dan zullen wij ons in de mentaliteit van die ander moeten indenken en ons daarbij helemaal - ongeacht eigen persoonlijkheid - aan moeten passen. Alleen zo verkrijgen wij de mogelijkheid tot werkelijk succes. Het raadsel van persoonlijk succes of falen ligt hier niet in de fouten van ons wezen, maar in een onvoldoende beseffen van onze eigen vermogens en een onvoldoende gebruiken van de eigenschappen, die wij bezitten.

Een tweede voorbeeld van iets, dat m.i. nog belangrijker is. Dit staat in verband met de vele geestelijke problemen die de mens veelal nog zo moeilijk op kan lossen. Wij zijn steeds geneigd bij een dergelijk probleem door te blijven denken, tot wij vastlopen in een doolhof die hoofdzakelijk uit onze eigen gedachten is opgebouwd. Overigens geldt dit voor zakelijk denken evengoed als voor filosofie en esoterisch denken. Ook wanneer ons punt van uitgang gezond is, zullen wij onszelf in onze gedachten blijven verwarren, wanneer wij te ver door willen denken. Voor de doorsnee mens is dan ook wel een gedragslijn aan te geven, die hem veel van deze verwarringen kan besparen, terwijl hij daardoor kan komen tot een in verhouding eenvoudig oplossen van vele stoffelijke en geestelijke problemen.

Wanneer u met het overdenken van een probleem begint, is er altijd een eerste impuls, een eerst haast niet overdacht antwoord. Leg deze eerste impuls vast. Denk dan niet verder na over het probleem, doch leg het enige tijd naast u neer, denk er niet meer aan. Zelfs wanneer u zich afvraagt: "Waarom openbaart God Zich niet direct in mij?", heeft u daar ergens in uw wezen reeds een antwoord op. Schrijf dat antwoord op. Laat de vraag rusten. Stel u vervolgens na enkele uren weer dezelfde vraag. Ook hier dient u het eerstkomende antwoord te noteren. Herhaal dit nog een derde maal. De drie antwoorden, die zonder verder nadenken, dus spontaan

zijn gegeven, dank zij de ontspanning en afleiding die men tussen het stellen van de vragen heeft gezocht, bevatten een gemeenschappelijke factor. Er is één deel van het antwoord, dat steeds gelijk blijft. Soms is het een tendens, soms is het een formulering. Hierop kunnen wij ons verder denken dan baseren.

Door dit te doen, ontkomen wij aan vele bedenkingen en redeneringen, die ons verwarren en tot niet praktisch denken verleiden. Stel nu, dat u - zoals velen - u innerlijk machteloos gevoelt. Nu kunt u de redenen van uw machteloosheid wel voor uzelf gaan ontleden en beschrijven, maar daarmee komt u geen stap verder. Het feit dat je mens bent en dus ook onvolmaakt, kan à priori gesteld worden. Daarnaast dienen wij te stellen, dat eigen onmacht te allen tijde aangevuld kan worden. Wij doen dit door de raad in te winnen van degenen die in staat zijn om het ontbrekende te geven. Geestelijk vind je die leiders niet zo gemakkelijk. Toch zult u ontdekken dat sommige mensen in staat zijn u met enkele woorden verder te helpen op uw geestelijke weg. Neem met hen contact op. Er zijn krachten, die, wanneer je je op hen concentreert, als je bidt als het ware, je een antwoord geven. Dit antwoord kan even goed gelegen zijn in het vinden van iets, wat je verloren waande, als in het veranderen van je geestelijk standpunt, waardoor je verder kunt gaan. Op het ogenblik, dat je je werkelijk machteloos voelt, is het zaak je allereerst op geestelijke invloeden te richten. Ten tweede dient men een te nauwkeurig omschrijven en ontleden van eigen machteloosheid te vermijden. In plaats hiervan dient men te zoeken naar de positieve mogelijkheden, eventueel factoren van macht, die men nog bezit. Hierdoor zal men verder kunnen komen.

Nu nog een raadseltje, dat voor de meesten zeer moeilijk op te lossen lijkt. Wanneer wij over de Witte Broederschap spreken, rijst bij velen de vraag: hoe kan ik daarbij komen?.... Na hetgeen wij deze avond en ook de vorige maal over deze groep hebben gezegd, kan ik mij die vraag wel indenken. Onthoudt u dan dit. Grote geestelijke groeperingen van werkelijk grotere geestelijke kracht en reinheid kunnen niet door ons benaderd worden, zij zullen óns benaderen. Evenals het voor ons niet mogelijk is tot God te gaan, maar het wel onze taak is ons voor te bereiden voor het ogenblik, dat God tot ons komt. Op het ogenblik, dat wij met onze voorbereidingen werkelijk klaar zijn, zullen wij ontdekken, dat God inderdaad met ons is. Op het ogenblik, dat wij leven in de zin van de Witte Broederschap, bewust streven en werken, hoeven wij niet te zoeken naar deze krachten; zij zullen met ons contact opnemen en zich voor ons steeds meer kenbaar maken.

Een waarschuwing is hier wel op zijn plaats. Verwacht daarbij nooit het spectaculaire. De grote krachten van Lichtende geest en dienende liefde zijn eenvoudig. Eenvoudig, zoals Jezus in Zijn leven op aarde, zoals de Boeddha en de grote wijsgeren, de grote ingewijden in de kern van hun wezen eenvoudig waren en eenvoudig leefden, zo zijn alle Lichtende krachten in beginsel vol eenvoud. Zij zoeken dan ook niet het spectaculaire effect, maar zoeken naar de innige en intense binding met de kosmos, waardoor het Goddelijke zich onmiddellijk in geest en mens kan openbaren, waardoor de mens onmiddellijk mede kan werken aan het volvoeren van taken en plannen, die, dankzij de kracht en het weten van de hoogste krachten onder meer door een genootschap als de Witte Broederschap op worden gesteld. Zoek niet naar contact met hen, vraag niet steeds weer, wat u moet doen. Vraagt u zich eerder af, wat u nu moet doen, wat u goed lijkt, waar u een mens kan bevoordelen, zonder iemand anders te schaden, waar u de wereld bewuster en actiever mee kunt maken, in denken zowel als in daden. Gebruik deze waarden die uit uzelf voortkomen en u zult het contact vinden dat u begeert, of dat voor u noodzakelijk is.

U ziet, dat reeks van raadselen, die ons benauwen, over het algemeen wel op te lossen is. Zoals ik reeds opmerkte: het werkelijke raadsel ligt in de mens zelf, niet in de wereld rond hem. Het grote raadsel is steeds weer, waarom de mens met al zijn mogelijkheden de problemen zelf op te lossen, zich steeds weer tot het probleem en niet tot de hem ter beschikking staande middelen blijft bepalen. Geestelijk voert de mens dit zelfs zo ver door, dat hij als een geestelijke "malade imaginaire" ten onder dreigt te gaan aan de gebreken, die hij niet werkelijk bezit. Ook dit is een raadsel, maar daarop weet ik geen antwoord te geven; het schijnt de aard van de mens te zijn, waar hij niet de geest, die in hem is, voldoende gezag heeft gegeven gedurende zijn stoffelijk leven, maar zich steeds weer teveel door stoffelijke rede en stoffelijke factoren laat domineren.

Vraag: Ons grote gebrek is steeds weer, dat wij het spectaculaire zoeken en méér willen, dan wij kunnen. Komt dit misschien, omdat je een gevoel hebt van bestaande werkelijke mogelijkheden en geen zin hebt klein te beginnen? Hoe meer je van het grote bestaan beseft, hoe groter je ontevredenheid met jezelf en je feitelijke bestaan.

Antwoord: Ik ben het niet met u eens, dat wij een werkelijk, maar te groot beeld in ons dragen. De mogelijkheid ligt m.i. meer in het feit, dat de mens steeds naar buiten toe kijkt en slechts ziet wat voor anderen mogelijk is en wat anderen hebben volbracht, maar niet zoekt naar het in het Ik mogelijke. Men zoekt niet naar een bereiking, die voor het Ik mogelijk is, maar naar onbegrepen feiten en mogelijkheden buiten het Ik. Het is, zoiets als een kind dat niet kan lopen en huult, omdat het niet zelf en alleen een optocht kan vormen als de stoet, die het zojuist buiten heeft gezien. Wat dwaas, maar voor de mens klaarblijkelijk natuurlijk. Wanneer u weer eens ontevreden bent met wat u hebt en met wat u zelf tot stand brengt, wanneer u weer eens zo erg verlangt naar grotere mogelijkheden, moet u voor uzelf eens zeggen: Ik moet eerst maar eens alles doen, wat ik kan. Dan kan ik er op vertrouwen, dat, wanneer ik doe wat ik kan, andere krachten de inhoud van mijn werk en leven zullen vergroten tot in het oneindige. Daardoor zal ik dan meer betekenen dan degenen, die een enkel spectaculair effect bereiken en dan - zoals zo vaak voorkomt - in het zich beroemen daarop en de rest van hun leven daadloos blijven slijten.

Reactie: U bracht tot uiting, dat de mens niet al te ver moet doordenken. Ik voor mij meen, dat men niet iets moet willen, maar zich moet openstellen. Men moet in harmonie trachten te komen met dat wat aan de mens leiding kan geven. Wanneer het Ik-bewustzijn van de mens teveel wil of niet wil, sluit hij zich af voor de leiding die aanwezig is.

Antwoord: Voor een groot deel ben ik het met u eens. Ik stel daar tegenover, dat mijn raadgeving in de eerste plaats als praktisch, dus ook als bruikbaar bedoeld is. Mijn tegenvraag zou moeten luiden: kan een mens leven zonder te willen? Ik meen, dat dit voor een normaal mens onmogelijk is. Een absolute overgave, een absoluut één zijn met God en slechts uit Zijn wil leven - waar het hier toch om gaat - wordt misschien door een enkele Boeddha wel bereikt, maar ligt daarom nog niet binnen het bereik van elke mens. Laten wij het dan zo stellen: dat wij ons "willen" zo juist mogelijk dienen te richten en door het onpersoonlijke element, dat in onze wil ligt opgesloten, niet slechts naar onszelf zoeken, maar denkende en strevende een redelijke eenheid trachten te verkrijgen met een van de vele tronen en hiërarchieën, die als geestelijke krachten rond ons zijn.

Door deze beperkte harmonie zullen wij in onszelf steeds meer een bewijs kunnen vinden voor de zinvolheid van ons bestaan. Met dit begrip zal langzaam maar zeker, misschien de meer persoonlijke kant van de wil verzwakken. Vergeet niet, dat de doorsnee mens niet zover kan komen, dat hij bewust willoos, toch een instrument van hogere krachten kan zijn. Wel is het voor iedere mens mogelijk door zijn wijze van leven en streven in harmonie te komen met hogere Lichtende krachten en wezens. Vanuit dezen kan hij dan leiding, kracht en mogelijkheden verwerven, die hij zonder dit contact niet zou kunnen bereiken.

Verder zegt u eigenlijk: Ik vind het wel mooi, dat u zegt niet te ver op problemen door te denken, maar wij moeten ons helemaal over weten te geven aan andere en wijzere wezens.

Maar vriend, wanneer u met twee dubbeltjes in uw zak staat en er over nadent, of u een kleine portie patates zult kopen, of met de tram naar huis gaan, dan zult u na moeten denken en een keuze moeten doen. Die keuze is meer dan alleen "ja" of "neen" zeggen tegen een van deze punten. Want men moet er rekening mee houden, of men honger heeft, of er thuis nog eten is, of het weer zódanig is, dat het gezonder is te lopen dan te rijden. Men heeft dus wel degelijk rekening te houden met de omstandigheden rond zich. Men moet dus denken en besluiten wat men wil, vooraleer men zelfs een dergelijke eenvoudige keuze zal kunnen doen.

Keuzes op groter terrein zien wij te over in elk mensenleven. Elk van deze keuzen eist nadenken en besluiten. Hierbij blijft de wil een belangrijke factor. Wanneer wij zo, aan de hand van de feiten een conclusie hebben getrokken en handelen volgens hetgeen wij verlangen, hebben wij voldaan aan hetgeen ons het leven vraagt. Wij kunnen achter dit alles natuurlijk hogere krachten gaan zoeken. Maar zelfs dan is het beter, wanneer wij deze hogere krachten en hun bedoelingen de gelegenheid geven zichzelf kenbaar te maken, want zij kunnen maar ten dele overeenstemmen met hetgeen wij zelf zijn. Dus al zijn wij het eens over het feit dat de mens niet al te veel moet nadenken over punten, waaraan hij geen voldoende houvast vindt, zo

moeten wij toch stellen, dat het onzinnig is de doorsnee mens de raad te geven helemaal niet te denken of te willen.

Nu zult u begrijpen, dat een zich onthouden van het denken voor de mens een volkomen daad-loosheid - behalve op instinctief vlak - in zal houden. Er is dan geen sprake van bewustzijn of bewustwording. Op het ogenblik, dat er gesproken wordt van openstellen, is er tevens sprake van een denkproces en een willen. Wanneer het zoeken naar leiding door dit openstellen te ver wordt doorgevoerd, verleert men ook hier de mogelijkheden te gebruiken die er bestaan om meer bewust leiding en kracht te ontvangen.

Ook hier dient men eenvoudig te blijven. En je openstellen voor geestelijke krachten, de Goddelijke wil en de mogelijkheden, die juist voor jou te midden van de kosmos zijn weggelegd, zou in de eerste plaats een je realiseren moeten zijn van de mogelijkheid het Ik in zijn tekorten aan te doen vullen door hogere krachten en dezen als bestaande te aanvaarden, zonder meer. Maar men zal volgens eigen denken en willen moeten leven tot het ogenblik, dat deze als bestaande aangenomen krachten zich ook duidelijk kenbaar maken. De eigen denk- en wilsprocessen dienen dus normaal door te gaan, daar zonder deze een stilstand van eigen bewust leven en stilstand van het vergaren van bewustwording op zou treden.

Hiermee heb ik voldoende de stelling verdedigd, dat de mens moet denken. Daarbij heb ik getracht tevens aan te tonen, dat dit denken vooral niet te ver moet worden doorgevoerd, zonder dat redelijke en bewijsbare basis voor het verder denken bestaat. Voor de doorsnee mens zal denken en willen noodzakelijk blijven. Vandaar, dat ik ook de eigen wil en het zelf besluiten nemen, heb getracht te verdedigen, daar de doorsnee mens niet zover kan komen, dat hij, opgaande in de kosmos, alleen nog de wil van de kosmische God zal kunnen kennen en volbrengen.

Reactie: Het kan voorkomen, dat op sommige dagen het eigen denkvermogen geheel uitgeschakeld lijkt te zijn. Dit is heerlijk rustig, misschien is het ouderdom. Maar een mens kan niet denken, wanneer hij geen gedachten heeft.

Antwoord: Het is mogelijk dat er in het leven ogenblikken voorkomen, waarin het denken weinig zin of betekenis heeft. Dit komt vooral voor, wanneer het lichamelijke geheel wat minder zuiver en juist reageert. Wij zien dit verschijnsel bij voortschrijdende ouderdom, maar ook bij jongere mensen vaak vóór zij dood gaan, dus in een toestand van uitputting. Het stilstaan van het denken hoeft niet noodzakelijkerwijze geassocieerd te worden met de dood, maar wijst toch wel op een beperking van lichamelijke functies. In de meeste gevallen is deze stilte tevens een aankondiging van een tasten, geestelijk uitgrijpen naar hogere sferen zonder dat het bewustzijn in deze geestelijke werkingen deelt. Het is een onbewust proces, waarbij de geest, die lichamen te weinig mogelijkheden vindt, op eigen wijze reeds verder tracht te grijpen.

Hoe prettig dit ook voor een mens mag zijn, wanneer meerdere perioden van gedachtenloosheid plegen voor te komen, zou ik de mens toch willen aanraden zichzelf met nadruk voor te houden: "ik wil deel hebben aan het geestelijk ervaren gedurende de tijd, dat het stoffelijke denken zo traag is en praktisch stil schijnt te staan..." . Op deze wijze is het soms mogelijk de geestelijke belevingen vast te leggen in de stof en de zo verworven kennis te gebruiken om ook stoffelijk nog iets te bereiken, voor men geestelijk verder moet gaan. Dit kan de bewustwording aanmerkelijk bevorderen en kan bovendien, mits op de juiste wijze gebruikt, de mens vaak veel energie geven, waardoor hij anderen nog kan helpen enz. Wij mogen deze mogelijkheid zeker niet over het hoofd zien en moeten m.i. trachten ook dergelijke momenten van stilte toch productief te maken door er aan te verbinden: wat wij geestelijk opnemen gedurende deze periode, willen wij als bewustzijn en kracht voor anderen op deze aarde kunnen projecteren.

Nu hebben wij nog oven tijd voor een klein onderwerpje naar uw eigen keuze.

DEEMOED

Deze deemoed mogen wij vooral niet verwarren met een zelfnegatie. Deemoed is eigenlijk een op juiste wijze vaststellen van de verhouding met het eigen Ik en iets hogers. Een schijn van

deemoedigheid brengt de mens er vaak toe zich t.o.v. anderen of krachten als minderwaardig te tonen, zonder dit werkelijk innerlijk te ervaren. Ware deemoed is het erkennen van een kosmische relatie, die kan liggen tussen het Ik en zijn God, tussen het Ik en stoffelijke wezens, tussen het Ik en de natuur. Het is steeds weer een erkennen van eigen onmacht en een bestaande kosmische relatie. U moet begrijpen, dat het Ik, groeiende als het zoekt naar God, toch te allen tijde weer ondergeschikt zal blijven aan bepaalde krachten en wezens en ook aan Lichtende geesten.

Wanneer u hier leeft en naar de kosmische God zoekt, zal uw voorstelling van die God in vele gevallen menselijk zijn, of zo iets als een grote engel. D.w.z., dat u een facet van het Goddelijke eert met een eigen persoonlijkheid, maar dat u niet de totale en absolute Godheid benadert. Het erkennen van minder zijn t.o.v. de erkende grote Entiteit betekent, dat de kracht van het hogere wezen juist hierdoor u kan steunen en helpen. Zodra je gaat menen, dat je het eigenlijk zelf ook wel kunt, of dat je toch in feite wel gelijkwaardig bent met die geest, wordt het voor de hogere kracht en de kleinere geesten, die daarmee samenwerken, moeilijk u bij te staan. Naarmate u meer besef hebt voor de grootheid en macht van de geestelijke krachten buiten u, de grootheid, van de kracht die in u sluimert, de kleinheid van eigen bewustzijn vergeleken hiermede, hoe groter de krachten die u zult kunnen ontvangen uit de eeuwigheid.

Spreek niet van een deemoedig zijn met een beeld van slaaf-zijn. Dit is absoluut onjuist. Denk ook niet aan deemoed als een jezelf als onbewust wezen roerloos neerwerpen voor God zonder eigen wil of daden met een: "nu ja, God, ik ben maar klein, laat het nu maar gebeuren...". Deemoed is niet zo. Zij houdt eerder in: "Mijn God, ik voel, dat Gij mij een taak hebt opgelegd. Ik ken U eigenlijk niet eens. Ik eer Uw wezen. Uit Uw grootheid wil ik deze taak aanvaarden. Zo ik deze, zoals ik vermoed, zelf niet geheel kan volvoeren, zo betrouw ik op Uw kracht en meen, dat Gij de taak dan verder voor mij zult volbrengen". Dit is ware deemoed. Niet zeggen: "God, U geeft mij een taak, ik zal het wel even opknappen..." Niet zeggen: "Mijn God, die taak is voor mij te zwaar". Altijd weer erkennen, dat wanneer uit het hogere wezen de geestkracht Gods - gesymboliseerd bv. door een wezen of meester, een engel bv. - u een taak in het leven wordt gegeven, u tevens een mogelijkheid wordt gegeven in het leven, die u te aanvaarden hebt. Ware deemoed erkent God, geuit in Zijn Lichtende krachten en wezens, is Lichtender, sterker dan ik. Mijn stoffelijke redenen, mijn geestelijk bewustzijn zijn te klein om te kunnen weten, wat de bedoelingen van mijn Schepper zijn. Ik zal deze aanvaarden...

Een treffend voorbeeld van deemoed toont ons Jezus, wanneer Hij in de Hof van Olijven bidt: "Vader, laat deze kelk aan Mij voorbij gaan", maar wanneer Hij geen antwoord krijgt, daaraan toevoegt: "Heer, Uw wil geschiede". Deemoedig aanvaardt Jezus hier het zwijgen van Zijn Vader, terwijl wij toch geneigd zouden zijn te zeggen: "God, wanneer U dit nu werkelijk wilt, moet U het mij eerst toch nog maar eens heel duidelijk zeggen". Een zonder verzet aanvaarden van de kracht die je leidt, ook wanneer je het niet prettig vindt, of het er niet geheel mee eens bent.

Wanneer wij bv. wel eens wat trots lijken in uw ogen en wat te betweterig, of te veel vanaf de hoogte docerende, dan is dat zeker niet onze bedoeling. Toch zijn wij op deze ogenblikken niet deemoedig genoeg. Wetend en levend in onze werelden zien wij jullie als meer beperkte wezens. Daarbij zien wij dan over het hoofd, dat in u grotere krachten schuilen dan wij bewust bezitten.

Ook in ons schuilen deze krachten, maar zij zijn voor ons moeilijk te realiseren. Wie zegt ons, dat u niet in staat bent dit reeds tijdens het stoffelijke leven wel te doen? Deemoed betekent dan ook tevens, dat je in elk schepsel de God eert, waaruit het leeft, de God, Die het in Zich draagt, zodat God Zelf Zich in elk schepsel geheel en volledig zal kunnen openbaren zo dit Zijn wil is. Want de inhoud van alle bestaan is God. De ware weg, die elke mens moet gaan, is God.

Deze dingen kunnen wij niet beseffen, maar ergens in ons weten wij dat het zo is, dat deze waarden bestaan. Ook al is deze kennis zeker niet redelijk. Wanneer wij gevoelen dat een Lichtende kracht ons nabij is, wanneer wij gevoelen dat een kracht des hemels ons voert, wanneer wij gevoelen dat groteren en wijzeren dan wij ons een taak opleggen, die wij als een taak Gods kunnen voelen, dan moeten wij deze aanvaarden in de overtuiging, dat, zo wij misschien volgens eigen inzichten tekort zouden kunnen schieten, zeker de krachten die ons

deze taak hebben opgelegd beter weten, en daarbij zeker is, dat wij die kunnen volvoeren, ook al zal het volvoeren van deze taak ons soms bitter vallen. Ik meen, dat ik het gehele begrip deemoed hiermee voldoende uiteen heb gezet.

Goedenavond.

PRAKTISCHE ESOTERIE

Goedenavond, vrienden.

Na al de praktische lessen en raadgevingen, die u zo-even gekregen hebt, voel ik in mij de neiging ook de esoterie eveneens van een meer praktische zijde te benaderen. Er zijn namelijk zovele praktische factoren in het esoterische beleven, die in onmiddellijk verband staan met ons eigen Ik en toch gelijktijdig ons een toegang kunnen banen tot hoger weten, hoger bewustzijn en hogere kracht. De mens met zijn zoeken naar innerlijke betekenis begint over het algemeen zijn zoeken met een speuren naar God. Dit zoeken naar God kan dan voeren tot vreemde verhoudingen, die enerzijds esoterisch verantwoord kunnen worden genoemd, maar aan de andere zijde toch grote gevaren voor zelfmisleiding in zich bergen.

Voorbeeld: De tijd is lang geleden, waarschijnlijk dienen wij dit te stellen op tenminste 18.000 jaren. Er liggen in de oceaan, die stormachtiger en sneller van bewegen is dan u ze tegenwoordig kent, een paar eilanden. Op deze eilanden verheffen zich vele kleine dorpen en enkele grotere steden. De grootste stad is omringd door muren en ingedeeld in zeven wijken, die elk door een muur gescheiden zijn. Het hoogste punt van de stad wordt ingenomen door geheel afzonderlijk zwaar ommuurde paleizen en een tempel. Dit is een volk, dat vele Goden heeft aanbeden, maar door zijn zoeken naar een ware God, kwam tot een aanvaarden van de zon als enige grote en werkelijke Godheid. De zon wordt ook nu nog in vele landen aanbeden, maar in dit land ziet men de zon in de eerste plaats als een persoonlijkheid, die meer en meer gestalte begint te krijgen.

Uiteindelijk wordt de zon uitgebeeld als een groot krijgsman, die een vlamvend schild en een zwaard, dat op de snede met flonkerende stenen versierd is. De kristallen leven en flonkeren als verduurzaamde ijskristallen. Het beeld is vervaardigd van een kostbaar materiaal. Grotendeels is het opgebouwd uit delen van ivoor en marmer. Overal zien wij natuurlijke kristallen op de oppervlakte gelast om glans en luister aan het geheel te geven. Ruw gepolijste edelstenen met een felle rode gloed nemen de plaats van de ogen in. Zo komt men tot een verpersoonlijking van de Godheid, waarover men de werkelijke Godheid - de levende zon - vergeet.

Wanneer het het land slecht gaat, wanneer de zon zich niet laat zien en langdurige stormen over de zeeën jagen, gaat men tot die God en bidt tot hem. De zon is vergeten. Nu is het het gemaakte beeld zelf, dat een machtige God is in de ogen der mensen. In het schild ziet men niet meer in de eerste plaats de weerkaatsing van een eeuwig licht, maar een verblindende macht, die het rijk verdedigt. In het zwaard ziet men niet meer de Goddelijke gerechtigheid, die een baan trekt langs de hemel, maar een strijdwapen, dat macht geeft aan de vereerders van de Godheid. Zó begint een vreemd demonisch spel, waarbij strijd, onmenselijkheid en geweld voortdurend sterker worden. Rijken verbloeden en in de grote stad worden van de zeven wijken er zes in as gelegd, dan eerst komt men tot wáár begrip.

De vijanden sluiten een overeenkomst. Het beeld van de God wordt vernietigd. Er wordt een wet in ere hersteld, die zeer oud is. Zij was al lang bekend vóór men zelfs er maar aan dacht het beeld te maken. Zij werd vergeten. Deze wet wordt de kern van een verdrag tussen de vorsten. Op een klein eiland bouwt men een tempel. De muren zijn met goudplaat bekleed. In het midden bevindt zich een zuil, die met goud is bekleed en met zilver en edelgesteenten is versierd. Hieraan hangen de zorgvuldig geciseleerde platen, waarop de tekens van de wet zijn gegrift, opdat de mens de eeuwige wet nooit meer zal vergeten. Men noemt deze tempel dan wel: "De laatste Tempel van Atlantis".

Zo gaat het ons ook. Wij vinden aan de hemel van ons denken een Licht, een Lichtende gedachte, een naam en een kracht ondergaan wij, tot zij voor ons een levende betekenis krijgt. Wij voelen ons geboeid door alles, wat vanuit dit Licht steeds weer op ons af stroomt. Wij maken ons op den duur van deze bron een beeld, wij fluisteren een geheime naam, wij zien in onze gedachten het lichtende schild der waarheid en bidden er voor. Onze beden worden verhoord. Alras vergeten wij dan, dat dit alles slechts een symbool was. Wij noemen dit onze God. Wij worden in ons zelf verdeeld en verscheurd, omdat ons wezen niet in staat is een dergelijke, onvolledige God te eren en toch gelijktijdig de eeuwige wetten, die in ons wezen zijn neergelegd te blijven volgen en begrijpen. Wij moeten de eeuwige wetten kennen, die rustig in hun vorm menselijk mogen zijn.

Menselijk, zoals de wetten van een vorst, die lang geleden ruiters en slaven zond om aan de grenzen van zijn rijk de wetten, die hij gaf, in de rotsen te beitelen. Vóór de wetten deed hij zijn naam en titels in de rotsen griffen om de mensen te bewijzen dat hij krachtig genoeg was om de wetten te handhaven. Onder deze wetten schreef hij niet de wetten die hij zelf begeerde te stellen, maar de wetten die hij kende van ouds als rechtvaardig.

Zo werd er in de rots gebeiteld:

"Niemand zal het leven van een ander nemen, zonder met eigen leven daarvoor te boeten."

"Niemand zal schuld op zich laden zonder deze af te lossen, al is het met eigen persoon."

"Niemand zal het goed van een ander schaden, begeren, of nemen, zonder daarvoor te boeten."

Vierenzestig wetten staan er op vele plaatsen in de rotsen gegrift en enkele heeft men daarvan nog terug gevonden. Deze koning wilde zijn wetten weergeven aan de grenzen van zijn rijk. Vreemd genoeg waren die wetten niet de wetten, die de mensen zouden hebben verwacht. Geen wetten, over wat je moet doen. Alle wetten hielden een verbod in. Zoals wij, wanneer wij esoterisch willen streven, in ons uiterlijk bestaan vele verboden plegen te griffen. Wij zeggen niet: zo moet ik leven... Wij stellen: in ons is een macht, die zijn wetten tot uitvoering kan brengen en hij heeft ons dit alles verboden. Het vreemde is, dat de vorst, die verboden aan de grenzen van zijn rijk stelde, deze innerlijk wel kende, maar niet volgde. Hij ging ten onder en zijn rijk is een vage herinnering geworden, waarover één enkele maal een mens nog spreekt, wanneer hij het toch heeft over de eerste reizen van de Pheniciërs en de rijken, die zij bezochten.

Ook wij zijn geneigd ons begrip, door esoterisch streven verworven, in reeksen van verbodsbepalingen samen te vatten. "Gij zult niet" is negatief. Esoterisch streven en innerlijke bewustwording dienen positief gericht te zijn. Daar dient te staan: "Gij zult" en nimmer: "Gij zult niet". Ieder mens grift zijn eigen wetten in zijn wezen.

De wetten die ik erken, wil ik u kort weergeven:

Gij zult te allen tijde liefde koesteren voor al wat leeft.

Gij zult altijd uw God erkennen, waar gij ook zijt en hoe Hij Zich ook toont.

Gij zult altijd het gezag aanvaarden van de kracht, die boven u staat, indien de Lichtende kracht zich door zijn schijnsel aan u kenbaar maakt.

Gij zult nooit wanhopen aan eigen krachten, mogelijkheden, of bestemming, omdat in u een kracht is, die u leidt."

Vier wetten in mijn wezen vastgelegd, tegen 64, die de vergeten vorst in de rotsen deed griffen. Maar voor mij zijn mijn wetten ware wetten. Want wanneer je iets op wilt bouwen, is het vaak dienstig eerst te gaan slopen, meent menigeneen. Toen het tweede Troje door brand grotendeels vernietigd werd, kwam er een nieuw volk en een nieuwe stad. De donkere horden, die vanuit het westen naar de stad waren doorgedrongen, verdwenen. Zij, die overbleven, hebben van alles wat nog aan schoonheid overbleef - door zand te storten - een heuvel gemaakt. De schoonheid van lijnen, de wonderlijke beelden die uit de vernietiging waren gebleven, maakten zij tot bouwstenen. Zo doodden zij de schoonheid, die was, om daarmee een nieuwe stad te stichten.

Nu was er veel later ook een volk, dat veroverde. Zij veroverden een machtige stad, vol grootse tempels. De stad van een wijs en machtig volk. In plaats van te vernietigen, of te nemen, erkende zij deze schoonheid. Daaraan voegden zij dan hun eigen gaven toe. Zij wisselden de schoonheid van de veroverde stad ook uit met eigen producten, zodat hun eigen Goden een zetel konden vinden op het Parthenon en de Goden van het Parthenon als afgezanten plaats vonden in het Capitool, want de tempels van de Goden der Grieken waren al snel verwant met de tempels en Goden van Rome.

U weet, hoe moeilijk het vaak voor de mens is ware wijsheid te vinden. Toch wordt van een esotericus verwacht, dat hij wijs zal zijn. Wijsheid is: iets niet te vernietigen, maar op te bouwen. Men vraagt wel eens naar de sleutel, die de vele poorten der inwijding, ondanks hun vergrendelingen, kan openen. Ik kan een antwoord geven op de vraag, waar zij zijn, want de sleutels tot alle poorten liggen in uw wezen.

Er was een oude tempel bij Tulca, een klein plaatsje in het grote rijk der Azteken. Een ieder, die de tempel zag, was zeer verwonderd over de grootheid van de tempelpiramide, wanneer de Tulcali de bevolking opriep tot offer en/of feest, zeiden zij tot elkaar: "Onze tempel is toch maar de grootste". Zij meenden, dat de vele belangrijke mannen, die de tempel bezochten, dit alleen deden, omdat hij groot was, maar het ware geheim bleef allen verborgen. In de piramide was een tweede tempel verborgen. Daarin aanbad men de Zwarte Panter, die alle krachten geeft, de Gevleugelde Draak, die de zon is, en de Vliegende Slang, die wijsheid en eeuwigheid doet gaan langs alle hemelen.

Zij, die dit geheim kenden, maakten zich een sleutel van hard hout. De juiste afmetingen en de juiste wijze om haar te sluiten, moest men kennen. Maar meer nog behoorde er tot het geheim: weten, want er was rond de tempel een gehouwen fries met vele figuren. Wie wist, hoe daarin de sleutel te passen, kon in de verborgen tempel binnen treden. Binnen de grote opeenstapeling van steenbrokken, die ten hemel tornden, vond hij dan een tweede tempel, een tweede God. Ongetwijfeld verborg de steenstapeling meer waarheid, dan daarbuiten ooit werd getoond. Om de sleutel te kunnen maken, moest men eerst voldoende kennis hebben van de uiterlijke tempel. Het was op deze afmetingen en vorm, mede omvattende de afplatting van de spits en de tempel, die als een afzonderlijke spits op het geplatte vlak stond, waaraan de juiste vorm van de sleutel was ontleend. Men moest de krachten herkennen, die schuilgingen achter de afbeeldingen op het fries, want alleen wie de juiste verhoudingen tussen deze krachten kende, kon de plaats vinden, waarin de sleutel paste en zo binnendringen door de geheime deur.

De Pantergod, de Gevleugelde Draak, de Vliegende Slang zijn begraven onder het instortende puin, de Tulcali roept niet meer om offers en een weemoedige toerist staart naar de ruïnes en droomt over het verleden van een groot volk, dat niet meer is, maar de waarheid van de inwijding is gelijk gebleven.

Voor de esotericus geldt juist: je moet weten, wat je uiterlijke wereld en je uiterlijk geloof je brengen. Je moet weten, hoe je eigen wereld, de stof, waarin je leeft en de krachten, die in die stof bestaan - geestelijke en stoffelijk tezamen - een kosmisch juist geheel vormen. Men moet ook de betekenis kunnen beseffen van alles wat rond het Ik gezien wordt en in het Ik wordt beleefd. Eerst wanneer je deze waarden tezamen weet te voegen met je geloof tot een aaneensluitend verhaal, vind je ook het punt, waarop het redelijk kunnen moet worden aangewend, om tot de geheime kamer van het Ik door te dringen.

Praktische esoterie wil niet zeggen de geheimen der oneindigheid beseffen, maar wil zeggen: verder gaan op je pad, meer gedragen worden door het Licht in jezelf. In deze wereld bestaat een pad, dat voert naar het centrum van aanbidding, waar tevens het theocratisch gezag van deze planeet zetelt. Wie deze weg wil gaan, begint zijn pad op ruwe keien. Het is dan moeilijk en pijnlijk gaan. Wanneer hij volhoudt en niet afbuigt om een gemakkelijker en schijnbaar kortere weg te volgen, zo zal hij zien, dat de weg overgaat in effen graniet. Langzaam wordt de weg steeds gladder en het gaan steeds lichter. Komt hij eenmaal in het gebied van de tempel, dan waren vreemde magnetische krachten rond hem, waardoor het lijkt, of de druk van de zwaartekracht minder wordt. Zo gaat men uiteindelijk als dansend naar een fontein, die vuur spuit: de Fontein van de Vlam. De vlam zingt ruisend, rondom in de tempel zijn mensen, die vol bewondering staren, tot zij in het suizen van de vlam stemmen horen van krachten, die een

andere dan de stoffelijke taal spreken. Wanneer men ook hier verder weet te gaan en de bewondering voor het onbegrepen vuur terzijde stelt, kan hij treden voor de groten van zijn natie, de regeerders van zijn wereld. Wanneer hij langs deze weg doordringt tot hen, zal zijn bede, het verzoek, dat hij hen voorlegt, niet geweigerd worden. De wijzen zullen hem alles geven, wat in hun vermogen ligt om hem verder te brengen en zijn verlangens te vervullen. Door langs deze weg, die een ieder eens kan gaan, door te dringen tot de kern, heeft hij de verwerkelijking van zijn wens gewonnen. De weg is lang. Zij, die niet rein van hart zijn, en zij, die niet voldoende kunnen geloven in een einddoel dat zij nog nooit aanschouwden, zij zullen falen en de weg verlaten. Slechts hij, die een vaste wil heeft en gelooft in de bereiking, kan verder gaan tot het einddoel.

Zo is het ongeveer ook voor ons, wanneer wij inwijding zoeken. Dit lijkt mij dan een schone vergelijking om mijn onderhoud met u te besluiten. Want zoals het daar is, zal het ook voor u zijn. Het pad lijkt bovenmate moeilijk. Het schijnt steeds weer, of er eenvoudiger paden bestaan. Indien men dit pad ten einde gaat met al zijn moeilijkheden en problemen, dan zal men ervaren, hoe het levenspad steeds gladder wordt, hoe de schreden lichter worden. Indien u dan nog aan de innerlijke verheerlijking van verwondering over het beleefde voorbij weet te gaan, zodat u spreken kunt tot de kracht, die daarachter zetelt, zal u niets onmogelijk zijn. Dan zal er geen poort voor u gesloten blijven en zult u het geheel van de Schepping kennen, in al Zijn glorie geopenbaard zien, zelfs vanuit een stoffelijke beperking.

Vrienden, ik dank u voor uw aandachtig gehoor.
Goedenavond.